

[Finansministeren.]

det første, at vi tager en drøftelse af det, og for det andet, at de regler, der er gennemført, er altså forholdsvis milde. Det er ikke rigtigt, sådan som reglerne er blevet udlagt landet over i pressen. Reglerne går simpelt hen ud på, at man konstaterer skatten, men man skal ikke betale den, den bliver stående som en prioritet på livstid eller til næste salg mod en vis forrentning. Det er de regler, regeringen har gennemført. Der er altså ikke tale om den voldsomme konfiskation, som man har skrevet masser af ledende artikler om landet over.

Jeg er ganske enig med hr. Jens Foged i, at det kan godt nås. Hr. Bernhard Baunsgaard har ikke — jeg vil sige: heller ikke — forstået dette. Man ved dog ikke på forhånd, om gården brænder, det er dog formentlig ikke brandstiftelse, vi taler om. Man kan sige, at borgerne har krav på at kende reglerne, det har de. Det synes jeg også er meget, meget rimeligt, at de har krav på at kende reglerne, men pas nu lige på; det drejer sig om brand. Vi må lige fastholde, at gårdene brænder da ikke — forhåbentlig da ikke — afhængigt af, om reglerne er af den ene eller den anden slags.

Jeg er ganske enig med hr. Jens Foged i, at det spørgsmål kan vi godt nå at klare, og jeg vil gentage, at når vi ikke er kommet med forslag, så er det, fordi vi i og for sig har sagt: vi akkviescerer ved de meget lempelige regler, vi nu er nået frem til. Når man nu fra anden side rejser spørgsmålet, ikke for at få reglerne strammet, men for at få en anden ordning, så har jeg sagt, at det er jeg villig til at forhandle om, og det vil jeg gerne gentage nu.

Kort bemærkning.

Bernhard Baunsgaard: Jeg er i dag for vistnok første gang fuldstændig enig med finansministeren: borgerne har ret til at kende de regler, der gælder, og de love, der gælder. Vi taler her om ændringer i en lovgivning, der gælder fra 1. januar. Der er ingen, der drømmer om, at vi kan nå at rette noget inden 1. januar. Hvis finansministeren stiller i udsigt, at der er grund til at rette noget, så ved man ikke, hvad der er gældende fra 1. januar, for så får en eventuel ny regel formodentlig tilbagevirkende kraft. Det er en dårlig ting at give landets

borgere indtryk af, at det er tilfældigt, hvad der sker med vor lovgivning. Det er det, der sker i denne sag.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kan godt deltage i den almindelige beklagelse af, at der undertiden presses lovforslag igennem her i folketinget i en sådan hast, at det ikke er rimeligt. Jeg kom, mens hr. Bernhard Baunsgaard stod heroppe og talte, til at tænke på et lovforslag om frigørelsesafgift, der i sin tid blev fremsat i dette høje ting, og som vi havde til behandling i et folketingsudvalg; det forslag var i den grad fuldt af mangler, at det simpelt hen var en skandale, og hvis ikke folketingsudvalget havde reageret imod det og var kommet med væsentlige, meget, meget væsentlige ændringer, så havde vi i dag haft en lov, der overhovedet ikke var til at have med at gøre. Det er vist rigtigt.

Det samme kan ske for os, at man er i en situation, hvor tingene presses for hurtigt igennem folketinget. Det er jeg ikke tilhænger af. Men det er forkert, når hr. Bernhard Baunsgaard bruger dette i den konkrete situation, for jeg kan altså ikke se, at det har nogen betydning for, om en gård brænder eller ikke brænder, om man kender disse regler pr. 1. januar — forhåbentlig da ikke. Da lovens regler, hvis de bliver ændret, skal gælde for indkomståret 1973, det skal de jo, så er der slet ikke det problem, som hr. Bernhard Baunsgaard her vil give det udseende af. Der er kun det problem, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke selv har opfattet disse ting korrekt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m.v.

(Lovforslaget (nr. 110) findes i tillæg A. sp. 2337, fremsættelsen i tidenden sp. 1468).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Lund: Efter en lang og livlig debat skal jeg gøre det ganske kort. Det forslag, der foreligger, er en konsekvensændring foranlediget af det lovforslag, vi behandlede i juni måned, og som vi vedtog, og derfor vil jeg altså anbefale, at vi vedtager lovforslaget.

Juul-Madsen: Som allerede sagt, er lovforslaget en konsekvensændring forårsaget af den lovgivning, der blev gennemført i foråret med skærpelse af lov om særlig indkomstskat. Lovforslaget går ud på, at man ikke som hidtil skal forhøje for visse dødsboers vedkommende det, man kalder passivposterne, med 66 2/3 pct., man skal forhøje dem med 80 pct. Det betyder ikke, at de beskattes med 80 pct., det betyder i realiteten, at de beskattes med 65 pct., men så indviklet er denne lovgivning. Da vi ikke i foråret kunne deltage i skærpelsen af denne lovgivning, kan mit parti heller ikke godtage det foreliggende lovforslag. Jeg skal meddele finansministeren, at vi ikke kan stemme for det

Jens Foged: Da dette er en skærpelse af eksisterende lovgivning kan venstre heller ikke stemme for det.

Bernhard Baunsgaard: Dette er det første forslag om ændring af den lov om særlig indkomstskat, som vi nu har diskuteret i en halv time, den lov om særlig indkomstskat, som finansministeren i sommer pressede igennem, uden at der blev tid til en forsvarlig udvalgsbehandling. Hvis der var nogen, der manglede bevis for, at påstanden i sommer var rigtig, så har finansministeren leveret beviset med dette lovforslag. Jeg forudser, at det ikke bliver det eneste, han er nødt til at komme med. Vi kan ikke medvirke til dets gennemførelse. Vi ønsker ikke at tage noget som helst medansvar for den lov.

Lütken: Vi har jo stemt for hovedloven, og dette er en konsekvens af hovedloven. Derfor kan socialistisk folkeparti stemme for dette lovforslag.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg må endnu en gang med interesse konstatere den udvikling, der er foregået i det radikale venstre, som tidligere har været stærkt tilhænger af en beskatning af arbejdsfrie indkomster. Det er rigtigt, at de radikale gik imod forhøjelsen af denne særlige skat i sin tid, da vi havde forslaget til behandling her i folketinget, og som konsekvens går man altså imod det foreliggende lovforslag. Jeg vil bare benytte lejligheden til ligesom at placere det radikale venstre i dette spil. Det radikale venstre står ovre på højrefløjens også i skattemæssig henseende, i hvert fald hvis hr. Bernhard Baunsgaard giver udtryk for, hvad der er det radikale venstres skattepolitik.

Bernhard Baunsgaard: Den højtærede finansminister har i dag en særlig evne til helst at ville tale om noget helt andet end det, diskussionen drejer sig om. Diskussionen drejer sig om et forslag om ændring af den lov om særlig indkomstskat, som finansministeren hastede igennem folketinget, uden at der blev tid til den fornødne udvalgsbehandling. Det ønsker finansministeren ikke at drøfte, og så begynder finansministeren at tale om, at der skulle være sket en ændring i det radikale venstres indstilling. Må jeg understrege: der er ingen ændring sket hos os radikale, hverken med hensyn til, at lovforslagene skal være ordentligt gennemarbejdet, når de fremsættes af en minister, eller at der skal være tid til udvalgsbehandling, og heller ikke med hensyn til, at en arbejdsfri indtægt skal beskattes mindst lige så meget som en arbejdsindtægt. Der er ingen ændring sket på disse områder, men vi ønsker ikke at være medansvarlige for et forslag, der hastes igennem tinget, så man ikke ved, hvad konsekvenserne bliver af det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til undervisningsministeren af Ole Vig Jensen, Svend Haugaard, K. Helveg Petersen og Samuelsen.

„I anledning af undervisningsministerens udtalelser ved afslutningen af UNESCOs 3. internationale konference om voksenundervisning i Tokyo ønskes en redegørelse fra ministeren om dansk voksenundervisning på grundlag af de forberedelser, der er foregået i Danmark i forbindelse med konferencen, og om, hvorledes ministeren agter at følge resultaterne op“.

(Forespørgsel nr. II)

Ordføreren for forespørgerne (Ole Vig Jensen): Når jeg på forespørgernes vegne har ønsket at tage ordet her, forinden ministeren besvarer den rejste forespørgsel, så er det ud fra et ønske om at få lejlighed til over for en bredere kreds nærmere at begrunde forespørgslen. Der er i den officielle formulering af forespørgslen her i tinget ikke givet nogen motivering. Det er, så vidt jeg har forstået, ikke praksis, men jeg har til ministeren og partiernes ordførere i skriftlig form ganske kort givet en supplerende forklaring for at fremhæve nogle af de elementer i uddannelsesproblematikken, som det ville være rimeligt at drage med ind i debatten. Jeg skal ganske kort resumere og på enkelte områder uddybe begrundelsen for forespørgslen.

For det første oplever vi disse år, at uddannelsen indtager en stadig mere central plads i samfundsudviklingen, at uddannelsespolitik med øget styrke er med til at præge den almindelige samfundsdebat, og at dette område lægger beslag på en stadig større del af de økonomiske og personelle ressourcer, som det offentlige og dermed samfundet har til rådighed.

For det andet har bl. a. den rivende udvikling medført en betydelig skævhed i vort uddannelsessystem med hensyn til befolkningens muligheder for at udnytte uddannelsesstilbuddene, ligesom vort uddannelsessystem er kendetegnet ved mangelen på koordinering og sammenhæng. Man kan næppe bebrejde dette ting noget for denne tilstand. Det er problemer, der kendes langt ud over dette lands grænser og er typisk følgevirkninger af den hastige teknologiske

udvikling. Vi må til gengæld tage højde for denne udvikling, erkende problemerne — og måske ikke mindst deres omfang — og forsøge at formulere en ny målsætning for en samlet uddannelsespolitik. Vi kan ikke længere forsvare at gennemføre uddannelseslove isoleret på det enkelte lovgivningsområde. Vi må anskue uddannelserne i sammenhæng, og vi må indstille os på at udvide vort undervisningsbegreb. Det er en ikke ubetydelig opgave at stille os selv, men vi er hjulpet på vej, og jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve to ting, som kan blive en løftestang måske både for denne debat og for det videre arbejde.

For det første resultaterne af det danske forberedelsesarbejde i forbindelse med verdenskonferencen i Tokyo om voksenundervisning. Der foreligger i dag et ikke ubetydeligt materiale, som ikke blot har kortlagt den aktuelle situation på voksenundervisningens område her i landet, men der er også i det tilvejebragte materiale peget på interessante og visionære udviklingslinjer i dansk uddannelsespolitik. Jeg finder anledning til at complimentere den arbejdsgruppe, som dygtigt og gennem en frivillig indsats, har jeg forstået, har trukket det store læs, og som gennem hæfterne „Nyt om livslang uddannelse (udvikling)“ har skabt debat ud i brede kredse blandt voksenundervisningens interesserede. Jeg finder det også interessant at kunne iagttage, at netop det danske bidrag til verdenskonferencen kom til at indtage en central plads i både debat og rekommandationer.

Det er derfor ikke mindre interessant, og det var den anden ting, jeg ville fremhæve som betydningsfuld for denne debat og i øvrigt for det videre arbejde, at den danske undervisningsminister på verdenskonferencen udfordrede de mange landes delegerede ved at udtale:

„Lad os her ved afslutningen af konferencen love hinanden at rejse hjem til vore respektive lande og arbejde for, at Tokyo-konferencens ideer og resultater bliver fulgt op gennem debat og lovgivning.“

Jeg ved ikke, om den danske undervisningsminister, da han talte på den anden side af jordkloden, lige netop tænkte på sit eget land, men jeg vil kunne forstå, hvis ministeren også har sendt en tanke